

Çalışma Yaşamında Göçmenler

Mehmet ÖÇAL¹

GİRİŞ

Sosyal politika; kapitalizmin bir ürünü olarak onun kendisinden verdiği bir ödün olarak ortaya çıkmış, yıllar içerisinde geçirdiği dönüşüm ve değişim ile birlikte günümüz dünyasında sadece bir sosyal sınıfın değil tüm bireylerin “*insani*” bir hayat sürebilmelerinde “*garantör*” vasfını kazanmıştır. Sosyal politika günümüzde “*insani bir arayış*”ın temel felsefesini ifade eder. Diğer bir ifadeyle insan onuruna yakışan bir hayatın standartlarını belirleyen, bu amaç doğrultusunda asgari şartlar koyan felsefedir sosyal politika. Bu felsefenin ortaya koymuş olduğu insani şartları “*korporatist*” anlamda hayata geçiren güç veya erk ise sosyal devlet ve onun bir ileri aşaması olan refah devleti anlayışıdır. Kendilerini anayasaları veya diğer şekillerde sosyal devlet olarak ilan eden ülkeler bu beyanları sebebiyle bayrağı altında yaşayan bireylere karşı ciddi ödevleri/taahhütleri üstlenmektedirler. Kendisini sosyal devlet olarak tanımlayan her rejim, bayrağı altında yaşayan tüm bireylere asgari düzeyde refah sunmayı taahhüt eder. Bunu sağlamak için sosyal politikalar vasıtası ile piyasaya müdahale eder. Sosyal politikalar sayesinde sağlanan sosyal korumanın kapsamı ve yoğunluğu sosyal devlet ve refah devleti ayırımını ortaya çıkartır.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, mocal@mehmetakif.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-6973-2611

Burada göçmen işgücünün normal işgücü üzerindeki olumsuz ve baskılayıcı etkisinin üstesinden gelinmesinde ise sözleşmeli çalışma tipinin yanında girişimciliğin teşviki ve istihdamı paylaşma modellerinden faydalanılması suretiyle azaltılabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- 6735 Sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu, R.G: 29800.
- Aslantürk, O., Tunç, Y. E. (2018). Türkiye’de Yabancıların Çalışma İzinleri: Suriyeliler Örneği, Ombudsmanlık Akademik, 9, 141-180.
- Baştürk, Ş. (2018). Temel Sosyal Politika Sorunları /Çalışma Hayatında Özel (Dezavantajlı) Gruplar, Sosyal Politika (ed. Aysen Tokol-Yusuf Alper), Bursa: Dora Basım-Yayın.
- Berkman, K., Kumaş, H. (2021). Yoksul Bireylerin Bakış Açısı İle Sosyal Dışlanma: Denizli İli Sevindik Mahallesi Örneği, Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 50, 44-88.
- Biçerli, K. M. (2016). Çalışma Ekonomisi. İstanbul: BETA Basım.
- BM. (1948). İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi.
- ÇSGB. (2021). Çalışma Hayatı İstatistikleri, https://www.csgb.gov.tr/media/89862/calisma_hayati_2021.pdf
- Davis, J. C. (2019). İnsanın Hikayesi, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Esping-Andersen, G. (1990). The Three Worlds Of WelfareCapitalism. Cambridge: PolityPress.
- Güler, H. (2021). Türkiye’nin Göç Politikası ve Göçmenlerin Yasal Çalışma Durumları: İstanbul İli Örneği, Sdü Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 53, 102-118.
- Holzmann, R., Münz, R. (2004). ChallengesandOpportunities of International Migration for the EU, It’sMemberStates, NeighboringCountriesandRegions: A PolicyNote, Washington: World Bank Publishing.
- ILO. (2021). ILO Global Estimates on International MigrantWorkersResultsandMethodology, Geneva, ILO Publishing.
- Koçak, O., Gündüz, R. D. (2016). Avrupa Birliği Göç Politikaları ve Göçmenlerin Sosyal Olarak İçerilmelerine Etkisi, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, 6(12), 66-91.
- Kutlu, Ö. (2022). MultipleDisadvantagedGroups: refugees, AsylumSeekers, Immigrant, DisadvantagedGroups: A SocialPolicyPerspective (ed. Deniz Say Şahin- Sevinç Sütü), İstanbul: Eğitim Yayınevi.
- Methibay, Y. Ö. (2016). Siyasal Bilgiler Terimleri Sözlüğü: İngilizce - Türkçe / Türkçe – İngilizce, Ankara: İmaj Yayıncılık.
- OECD (2022). International Migration Outlook 2022, Paris: OECD Publishing.
- OECD, EmploymentandUnemploymentRatesbyGenderandPlace of Birth, <https://data.oecd.org/migration/foreign-born-employment.htm#indicator-chart>.
- OECD, International Migration Outlook 2022, <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/30fe16d2-en/index.html?itemId=/content/publication/30fe16d2-en>
- Öçal, M. (2022). İnsanın Hikayesinde Emek ve Çalışma: İnsani Bir Bakış, Emeğe Dair (ed. Tolga Gül ve Muhammet Hamdi Mücevher), İstanbul: Eğitim Yayınevi.

- Öçal, M., Çiçek, M. (2021). Neo-Liberalizmin Gölgesinde İstihdam: Dünyada İstihdamın Durumuna İnsani Bir Bakış, 80, 321-363.
- Önsal, N. (2017). Endüstri İlişkileri Sözlüğü, İstanbul: Metal-İş Yayınları.
- Ören, K. (2013). Çalışma Sosyolojisi, Ankara: Nobel Yayınları.
- Sainsbury, D. (2006). Immigrants Social Rights in Comparative Perspective: Welfare Regimes, Forms in Immigration and Immigration Policy Regimes, Journal of European Social Policy, 16(3), 229-244.
- Seyyar, A. (2008). Sosyal Siyaset Terimler Sözlüğü, Adapazarı: Sakarya Yayıncılık.
- Stapleton, A., Polakowski, M., Quinn, E. (2022). The Integration Of Non-Eu Migrant Women In Ireland, www.esri.ie.
- Storeskar, H. (2021). The Double Disadvantage A Scoping Review Of Labor Market Participation For People With Disabilities From Refugee Backgrounds, Norwegian University, Unpublished Master Thesis.
- Şenel, D. (2023). Sosyal Gelişimin Teşvikinde Göç Politikaları, Sosyal Gelişimin Teşvikinde Kuramlar, Politikalar ve Eylemler (ed. Mehmet ÖÇAL), Detay Anatolia Yayıncılık: Ankara.
- Taslaman, C. (2006). Din Felsefesi Açısından Entropi Yasası, M. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, 30, 89-111.
- TCB. (1991). Türk Hukuk Lugatı, Ankara: Başbakanlık Basımevi.
- TDK. (2005) Türkçe Sözlük, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- TDK. (2011). İktisat Terimleri Sözlüğü, Ş. E. Yılmaz (Yay. haz.) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Temel, K., Aca, Z. (2022). Güney Avrupa Modeli Mi? Türkiye’de Göçmenlere Yönelik Sosyal Koruma Rejiminde Değişim Ve İşgücü Piyasalarına Etkileri. İçtimaiyat Sosyal Bilimler Dergisi, Göç ve Mültecilik Özel Sayısı, 448-478.
- Turner, B. S. (2020). Sosyoloji Sözlüğü, İstanbul: Pinhan Yayınları.
- Tutar, S. (2016). Ekonomi ve Çalışma Hayatı Terimleri Sözlüğü, Ankara: Memur-Sen Yayınları.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2011). Büyük Sözlük, Ankara: TDK Yayınları.
- WiesnerHanks, M. (2020). Kısa Dünya Tarihi, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Zencirkıran, M., Baştürk, Ş. (2019). Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi, Bursa: Dora Yayınları.